

Sisällys

1 Aluksi oli valta	7
2 Miten valta näkyy?	13
2.1 Valta käyttäytymisvaatimuksina, rankaisemisena ja pakottamisena . .	19
2.2 Valta palkitsemisena, suostutteluna ja järkeilynä	40
2.3 Valta todellisuuden määrittelynä ja asioiden normalisointina	48
2.4 Valta tunnevaltana	65
2.5 Valta identiteetin muokkautumisena	68
2.6 Valta rakenteina ja vallan verkostoina	71
2.7 Valta resursseina: aika, tila ja raha	82
3 Vallankäytön vääristymät	95
3.1 Liian aikuiskeskeinen vallankäyttö	97
3.2 Liian lapsikeskeinen vallankäyttö	112
3.3 Manipuloiva, piilovaikuttava vallankäyttö ja opettaminen	120
3.4 Luulo arvo- ja valtavapaasta kasvatuksesta	146
4 Vallankäytön eettiset kipukohdat	153
4.1 Mitä lapsi haluaa ja tarvitsee?	155
4.2 Hyvän elämän suuntaviivoja?	172
4.3 Auktoriteetin tarve?	177
4.4 Tottelevaisuuden dilemma	205
4.5 Tuottava ja tuhoava valta	214
4.6 Konfliktit	225
4.7 Inhimillinen, epätäydellinen ihmisyyt	237

5 Hyvän vallankäytön ominaisuuksia	243
5.1 Kohti tasapainoista vallankäyttöä	245
5.2 Vastavuoroisuus	260
5.3 Avoin vallankäyttö	265
5.4 Rakkaus, välittäminen vai oikeudenmukaisuus?	267
5.5 Lapsen persoonan ja identiteetin tukeminen	277
5.6 Kasvatuksen välttämättömyys	285
6 Lopuksi on ihminen	295
Lähteet	299
Liite 1 Psykologisen kontrollin mittarit	319